

SXEDIO.J23

30.9.1958: ΔΥΟ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΤΡΥΠΗΜΕΝΗ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ, ΤΟ ΕΝΑ ΑΠΟ ΕΥΛΟΔΑΡΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΛΟ ΑΠΟ ΣΦΑΙΡΕΣ. ΑΛΛΑ ΘΛΙΒΕΡΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΝΗΣΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΤΟΥ 1958

Το δεύτερο εξάμηνο του 1958 οι σχέσεις Δεξιάς και Αριστεράς έφθασαν σε πολύ κακό σημείο. Και ενώ δεν υπήρξαν, ευτυχώς, άλλα θανατηφόρα κτυπήματα εναντίον αριστερών, τα μέλη της ΕΟΚΑ, που εμφανίζονταν κυρίως ως μασκοφόροι, έσπευδαν να κτυπήσουν ή να απειλήσουν ή να προειδοποιήσουν ή ακόμα και να πυροβολήσουν εναντίον στελεχών της Αριστεράς, για τα οποία, όπως ισχυρίζονταν, είχαν πληροφορίες ότι τάσσονταν ή τηρούσαν εχθρική στάση εναντίον της οργάνωσης.

Τα στελέχη της Αριστεράς ή και απλά μέλη της ή ακόμα και νέοι και αριστερές γυναίκες, δεν παρουσιάζονταν να κάμπτονται, αλλά αντίθετα σε πολλές περιπτώσεις αντιπαρατάσσονταν προς τους προσωπίδοφόρους.

Λεπτομέρειες των διαφόρων επεισοδίων παρέθετε η εφημερίδα του ΑΚΕΛ "Χαραυγή" σε ανταποκρίσεις από τις διάφορες πόλεις και κοινότητες (διατηρείται ο τρόπος γραφής των ανταποκρίσεων):

4.6.1958: Κυθραία: Στις 8.15 χθες το βράδυ οκτώ μασκοφόροι οπλισμένοι με διάφορα όπλα μπήκαν στο καφενείο του Σπύρου Χρυσάνθου στη Συρκανιά (Κυθραίας) και αφού διέταξαν τους 30 θαμώνες του καφενείου να στραφούν στον τοίχο με τα χέρια ψηλά, δήλωσαν ότι αν ο καφετζής του συντεχνιακού Παραρτήματος της Συρκανιάς Παντελής Σάββα που βρισκόταν εκείνη την ώρα στο σπίτι του συνεχίσει να βρίζει τον Αρχιεπίσκοπο θα εκτελεσθεί.

8.6.1958: Δεκαπέντε ένοπλοι προσωπιδοφόροι επέδραμαν στο χωριό Φυκάρδου στο σπίτι του αγροφύλακα Μιχαήλ Συμεού Τσιάσκιλου. Τον κάλεσαν να τους ακολουθήσει στην πλατεία του χωριού και τον κατηγορήσαν ότι βρίζει την ΕΟΚΑ και τον Μακάριο και τον κτύπησαν με μαστίγιο

;;(Ισως στους Τούρκους) **8.6.58:** Στο χωριό Στρογγυλός της Μεσαορίας **5-7** πάνοπλοι προσωπιδοφόροι με πιστόλια κακοποίησαν "προσδευτικό τούρκο". Οι προσωπιδοφόροι επέδραμαν, σύμφωνα με την εφημερίδα "Χαραυγή", στα χωράφια ζητώντας τον Χασάν Αλί, μέλος της Επιτροπής Οικοδόμων του χωριού. Τον κακοποίησαν λέγοντας του "Παρ' όλον που έκαμες δήλωση, η καρδιά σου εξακολουθεί να ανήκει στο ΑΚΕΛ".

1.7.1958: Τον Ιούλιο του **1958** είχαν ξεσπάσει συγκρούσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων αλλά αυτό δεν έθεσε τέρμα στις συγκρούσεις μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς. Μάλιστα σε διάφορα χωριά ορίστηκαν πολιτοφύλακες που περιφέρονταν στο χωριό και το φρουρούσαν. Σε πολλά χωριά το σύστημα της πολιτοφυλακής λειτούργησε, σε άλλα όχι.

Στις **29** Ιουνίου σύμφωνα με την "Χαραυγή" της **1** Ιουλίου **1958**, συνέβησαν τα ακόλουθα γεγονότα στην Αχνα:

"Κατά τις **10** μ.μ. της Κυριακής μια ομάδα αριστερών πολιτοφυλάκων που φρουρούσαν σε κάποιο σπίτι βρέθηκε περικυκλωμένη από ένοπλους προσωπιδοφόρους. Υπό την απειλή τους οι μασκοφόροι ακινητοποίησαν τους αριστερούς πολιτοφύλακες, άρχισαν να τους κτυπούν και ταυτόχρονα απαιτούσαν να εγκαταλείψουν το καθήκον τους.

Οι πολιορκημένοι από Ελληνες αδελφούς των έκπληκτοι απ' αυτού του είδους την επιδρομή εναντίον των άρχισαν να κραυγάζουν για βοήθεια. Τότε όλοι οι κάτοικοι ξεχύθηκαν στους δρόμους για να ενωθούν με το σύνολο των άγρυπνων πολιτοφυλάκων νομίζοντας προς στιγμή ότι Τούρκοι επιτέθηκαν στην

Αχνα.

Στην εξόρμηση του για αντιμετώπιση τουρκικής επιδρομής το πλήθος βρέθηκε μπροστά στο απίστευτο οικτρό και άκρως ταπεινωτικό θέαμα. Στη σκηνή του επεισοδίου άρχισαν να καταφθάνουν πολλοί με την ελπίδα να σβύσει έγκαιρα η πυρκαϊά του αδελφοκτόνου πάθους, αλλά η απάντηση ήταν δεκάδες πυροβολισμοί προς εκφοβισμό του πλήθους.

Ο Ανδρέας Αχνιώτης, το κύριο θύμα της απαίσιας αυτής σκηνής, μόλις έφθασε με το αυτοκίνητο του στον τόπο του επεισοδίου ξυλοκοπήθηκε άγρια και τελικά πυροβολήθηκε από τους μασκοφόρους. Ο Ανδρέας είναι ηλικίας **30** χρόνων, φέρει σοβαρό τραύμα στη κοιλιακή χώρα και η κατάσταση του είναι σοβαρή. Αντί να βρίσκεται στο πόστο του της παλλαϊκής επαγρύπνησης εκεί όπου τον έταξε η πατρίδα στη πιο τραγική της ώρα, ο ανδρέας χαροπαλεύει σ' ένα κρεβάτι του Νοσοκομείου Αμμοχώστου,

Ελαφρά τραυματίστηκαν οι Παναγιώτης Κότσαπα και Χρίστος Στεφάνου".

Τα επεισόδια είχαν προηγούμενα.

Πρόσθετε η εφημερίδα:

"Την νύκτα της **25.6.58** ενώ το γνωστό στέλεχος της Αριστεράς κ. Γεώργιος Ιερωνυμίδης εισερχόταν στην αυλή του σπιτιού του τον ανέκοψαν **3** μασκοφόροι, με όπλα και μαχαίρια, που ήταν κρυμμένοι στην ίδια αυλή και του είπαν: "Μη φοβασαι, στάσου εκεί να συζητήσουμε".

Κατόπιν κινώντας τα μαχαίρια και προτάσσοντας τα πιστόλια συνέχισαν: "Ζητούμε από σε να διατάξεις την πολιτοφυλακή της Αριστεράς να υποταχθεί σε μας".

Την επαύριο ο Ιερωνυμίδης κατάγγειλε το επεισόδιο σε τοπικό παράγοντα της δεξιάς και σε συνέχεια στον Δήμαρχο Λαρνακας στην παρουσία δεξιού παράγοντα της πόλης.

Σήμερα (χθες) το πρωί ενώ οι αριστεροί βρίσκονταν συγκεντρωμένοι έξω από το οίκημα τους φανατικά στοιχεία της δεξιάς περνούσαν από κοντά

και τους προκαλούσαν. Οι προκλήσεις αποκορυφώθηκαν σε συγκρούσεις με αποτέλεσμα των τραυματισμό μερικών από τις δυο πλευρές.

Κατά τις **8.30** π.μ. έφθασαν στην Αχνα με αυτοκίνητο **40** περίπου φανατικοί δεξιοί από το Αυγόρου, χωρίς να αντιλαμβάνονται ότι η κάθοδος τους θα χύσει λάδι στη φωτιά αντί να κετευνάσει τα εξημμένα πνεύματα.Κάτοικοι της Αχνας κατά το πλείστον γυναίκες κατέτρεξαν τους φανατικούς αυγορίτες.

Οι Αχνιώτες και οι Αχνιώτισσες κτύπησαν δύο και ακολούθως τους μετέφεραν σε γιατρό για περίθαλψη.

Ενώ συνενίζονταν τα επεισόδια επενέβησαν Άγγλοι στρατιώτες και τελικά οι Αυγορίτες απεχώρησαν.

1.7.1958: Στο τέλος της περασμένης εβδομάδας κυκλοφόρησε στον Στρόβολο φυλλάδιο με κατηγορίες και απειλές εναντίον του Γιάννη Τριανταφυλλή, γνωστού αριστερού παράγοντα του Παλαιχωριού που τελευταία μετοίκησε στον Στρόβολο.

Ο ίδιος διέψευσε τα όσα αναφέρθηκαν και δήλωσε ότι είναι έτοιμος να εξέλθουν όλα αυτά που αναφέρονταν σε βάρος του από ανεξάρτητη επιτροπή και αν βρεθεί ένοχος σε ότι γράφεται θα δεχθεί οποιαδήποτε τιμωρία.

11.7.1958: Στο Σπαθαρικό "φανατικά στοιχεία της δεξιάς" επέμεναν όπως οι αριστεροί υποταχθούν στους ηγέτες της Δεξιάς στην πολιτοφυλακή ή να αποχωρούσαν. (Ήδη στις **5** Ιουλίου οι Αριστεροί διατάχθηκαν μέ τηλεβόα να αποχωρήσουν από την πολιτοφυλακή του χωριού "διαφορετικά θα υφίσταντο επίθεση").

Πρόσθετε η "Χαραυγή": "Η απειλή αυτή πραγματοποιήθηκε. Επακολούθησε συμπλοκή που είχε σαν αποτέλεσμα τον τραυματισμό **6-7** προσώπων και από τις δυο παρατάξεις. Μερικοί από τους πληγωμένους

μετφέρθηκαν σε ιδιωτική κλινική στο Βαρώσι και άλλοι σε γιατρό στο Τρίκωμο, όπου τους παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες. Στη συμπλοκή χρησιμοποιήθηκαν ράβδοι, πέτρες κλπ".

13.8.1958: Το βράδυ του περασμένου Σαββάτου ομάδα προσωπιδοφόρων οπλισμών με ρόπαλα, βόμβες και περίστροφα εισήλθαν σε σπίτια ραπτριών του χωριού μας και απεκόμισαν αρκετά υφάματα, μερικά κυπριακής προέλευσης. Οι προσωπιδοφόροι απεκόμισαν επίσης και άλλα είδη οικιακής χρήσης όπως λ.χ. σκόνη πλυσίματος κλπ. Οι προσωπιδοφόροι ενώ κατευθύνονταν προς το κέντρο του χωριού συνάντησαν έξω από το σπίτι του τον αριστερών φρονημάτων Χαρή Ιωάννου με τον μικρό γιο του και τους διάταξαν να γυρίσουν προς τον τοίχο και να σταθούν ακίνητοι. Στο μεταξύ προσωπιδοφόροι άρχισαν να κτυπούν τον Χαρή και στις φωνές του τελευταίου έτρεξαν σε βοήθεια αρκετοί κάτοικοι του χωριού μας. Επακολούθησε συμπλοκή κατά τη διάρκεια της οποίας οι προσωπιδοφόροι έριψαν μια βόμβα που ευτυχώς δεν εξερράγη και επωφεληθέντες του σκότους και της σύγχυσης εξαφανίστηκαν.

Ευθύς μεετά το επεισόδιο όλοι σχεδόν οι κάτοικοι συγκεντρώθηκαν στην πλατεία του χωριού. Οσοι προσωπιδοφόροι επανήλθαν σε μικρή απόσταση κι έριψαν δεύτερη βόμβα, αλλά κι αυτή δεν εξερράγη. Οι κάτοικοι καταδίκασαν ανεπιφύλακτα τις ενέργειες αυτές, που εκθέτουν σε κίνδυνο τη ενότητα και τη συμφιλίωση των μελών της κοινότητας, το πρωί της Κυριακής κοινή αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τον αιδεσ. Παπαχρυσόστομο Κωνσταντίνου, τον Γραμματέα της ΠΕΚ Ιωάννη Κναή και τον εκπρόσωπο της Αριστεράς Ανδρέα Σιαήλη, πήγε στο Βαρώσι όπου συνάντησε τον δήμαρχο της πόλης Α. Πούγιουρο και τον Πρόεδρο του ΕΑΕΜ. κ. Χ" Ιωάννου και ζήτησε απ' αυτούς να επισκεφθούν το χωριό για εξομάλυνση της κατάστασης. Ενώ ο κ. Πούγιουρος προθυμοποιήθηκε να επισκεφθεί το χωριό και να ασκήσει όλη την επιρροή του για την

αποκατάσταση της ενότητας μεταξύ των κατοίκων, δυστυχώς ο κ. Χ'Ιωάννου αρνήθηκε και η επιτροπή επέστρεψε στο χωριό, όπου κάλεσε αμέσως παγκοινοτική συγκέντρωση. Οι ομιλητές Λουκάς Σωτηριάδης, ιεροδιάκονος, Παπαχρυσόστομος Κωνταντίνου και Κώστας Χ' Αναστασίου επέκριναν τέτλια επεισόδιο και κάλεσαν τους κατοίκους ν' αποφεύγουν στο μέλλον κάθε είδους ενέργεια που τείνει να διασπάσει τις λαϊκές δυνάμεις.

13.8.1958: Τις νυχτερινές ώρες του περ. Σαββάτου προσωπιδοφόροι πήγαν στο σπίτι της Ευφρυσύνης Καρούλλα και αφού παρέλαβαν δύο φορέματα τα έκαψαν. Το ύφασμα με το οποίο ήταν ραμμένα τα φορέματα αυτά ήταν κυπριακής προέλευσης και αγοράστηκε από τα καταστήματα του κ. Απέητου,

Οι προσωπιδοφόροι ζήτησαν επίσης από τον Στυλλή Στασή στέλεχος της Αριστεράς του χωριού μας, που καθόταν στο καφενείο να πάει μαζί τους στο σπίτι του για να βεβαιωθούν ότι πραγματικά δεν είχε αγοράσει ύφασμα εξωτερικής προέλευσης. Ο Στυλλής που τους είχε διαβεβαιώσει ενωρίτερα ότι δεν αγόρασε τέτλιο ύφασμα, αρνήθηκε να υπακούσει στους προσωπιδοφόρους. Οι τελευταίοι κατηγορήσαν επίσης τον καφετζή Αντώνη Σταύρου ότι κατεβάζει συνθήματα, υπέρ της Παθητικής Αντίστασης (που ανυψώνει η ΠΕΚΑ). Ο Αντώνης διέψευσε κατηγορηματικά τους ισχυρισμούς των προσωπιδοφόρων.

Υστερα από τα πιο πάνω επεισόδια συγκροτήθηκε την περ. Κυριακή παγκοινοτική συγκέντρωση η οποία καταδίκασε τις ενέργειες που παραβιάζουν τις αρμονικές σχέσεις των κατοίκων. Μετά τη συγκέντρωση έγινε διαδήλωση με κύριο σύνθημα την ενότητα.

13.8.1958: Στη Μηλιά, το βράδυ του περασμένου Σαββάτου επτά ένοπλοι προσωπιδοφόροι επέβαλαν στους κατοίκους που βρίσκονταν στην πλατεία να συγκεντρωθούν σε ορισμένο σημείο που τους υποδείχθηκε. Οι προσωπιδοφόροι ζήτησαν τον Γιάννη

Χαρίτου, γνωστό στέλεχος της Αριστεράς και που απολαμβάνει τις εκτίμησεις όλων των κατοίκων. Επίσης ζήτησαν τον Σταυρή Χρυσοστόμου, μέλος της επιτροπής του συντεχνιακού Παραρτήματος. Οι δύο αυτοί απουσίαζαν τη στιγμή εκείνη από το χωριό ενώ οι κάτοικοι αντιληφθέντες τον σοβαρό κίνδυνο που διέτρεχε τη ζωή των πατριωτών χωριανών τους αποφάσισαν να αποτρέψουν νέα δραματικά επεισόδια. Οι συγκεντρωθέντες άρχισαν να διαμαρτύρονται και να καταδικάζουν τη στάση των προσωπιδοφόρων.

13.8.1958: Ο Ευάγγελος Τυρίμος Γραμματέας της Συντεχνίας Οικοδόμων της ΠΕΟ Αμμοχώστου φέρεται, σύμφωνα με την εφημερίδα "Εθνος" (12.8.57) της συντεχνίας των Οικοδόμων της Αμμοχώστου της ΠΕΟ να είπε σε συγκέντρωση αριστερών στη Μηλιά ότι αν κτυπηθεί έστω και ένας αριστερός τότε θα προβούμε σε αντίποινα".

Η συντεχνία έσπευσε να διαψεύσει την πληροφορία τονίζοντας ότι ο Τυρίμος δεν είχε μεταβεί στη Μηλιά αλλά την ημερομηνία που αναφερόταν βρισκόταν στο Βαρώσι.

Ωστόσο σε λίγες μέρες κάποιοι του έστησαν ενέδρα.

Εγγραφε η "Χαραυγή" στις **19.8.1958::** Μας πληροφορούν από το Βαρώσι ότι την περασμένη Κυριακή **17.8.1958** τα στελέχη της Συντεχνίας Οικοδόμων κ.κ. Εάγγελος Τυρίμος, Κώστας Κυριάκου, Τάκης Σωτηρίου και Παυλής Γιαννή ενέπεσαν σε ενέδρα και υπέστησαν επίθεση από **9** πρόσωπα ενώ επέστρεφαν από τη Μουσουλίτα, όπου είχαν κάνει πληρωμές για τις ετήσιες άδειες των μελών των.

30.9.1958: Θλιβερώτατα επεισόδια προκλήθηκαν και πάλι προψές απο φανατικούς ενόπλους προσωπιδοφόρους, αυτή τη φορά στην Τρυπημένη, που απείλησαν να μαυροφορήσουν κι άλλες γυναίκες με σοβαρώτατες συνέπειες για τον εθνικό μας αγώνα. Αποτέλεσμα της δράσης των φανατικών αυτών ήταν να τραυματισθούν δυο δραστήρια τοπικά

παλαιοσυντεχνικά στελέχη, το ένα από ξυλοδαρμό και το άλλο από πυροβολισμούς.

Τα θλιβερά αυτά γεγονότα έχουν ως εξής: Ο Γιώργος Σάββα **18** χρόνων, πήγαινε το βράδυ της Κυριακής παό το σπίτι του στο καφενείο όταν σενελήφθη από επτά μασκοφόρους μερικοί από τους οποίους έφεραν κυνηγετικά όπλα, που άρχισαν να τον ξυλοκοπούν άγρια χωρίς να του πουν ούτε μια λέξη για την άνανδρη αυτή ενέργεια τους. Υστερα τον οδήγησαν τστο κέντρο του χωριού, τον έδεσαν σε μια βρύση και συνέχισαν να τον κτυπούν. Στις φωνές του οι θαμώνες γειτονικού καφενείου βγήκαν στην πλατεία και όταν αντίκρυσαν το απαίσιο θέαμα κάλεσαν τους οπλοφόρους ν' αφήσουν ήσυχο το θύμα τους. Σ' απάντηση οι μασκοφόροι άρχισαν να πυροβολούν οπότε μερικοί θαμώνες αντεπετέθησαν με καρέκλες. Οι μασκοφόροι αφού εξάντλησαν τα φυσίγγια τους αποχώρησαν. Από τους πυροβολισμούς τραυματίστηκε με σκάγια σ' ολο του το κορμί ο Στέλιος Μιχαήλ, **23** χρόνων. Τραυματίστηκε επίσης ελαφρότερα από τον ξυλοδαρμό ο Γεώργιος Σάββα. Και οι δυο μεταφέρθηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο, ο Σάββα όμως απολύθηκε αφού του παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες.

Ανακοίνωση της Γραμματείας της Παγκύπριας Συντεχνίας Οικοδόμων αναφέρει: "Οι δυο κάτοικοι Τρυπημένης που τραυματίστηκαν τη νύκτα της Κυριακής από ένοπλους μασκοφόρους ήταν δραστήρια μέλη της συντεχνίας Οικοδόμων επαγγελματιών. Εκτελούσαν καθήκοντα τοπικών επιτρόπων, πρωτοπορούσαν στην υπεράσπιση των συμφερόντων των εργατών και ήταν πατριώτες. Το γεγονός ότι στον Γεώργιο Σάββα, που δέθηκε και ξυλοκοπήθηκε από τους μασκοφόρους δεν ανακοινώθηκε ο λόγος του δαρμού του, δείχνει ότι οι μασκοφόροι ενεργούσαν από καθαρά παραταξιακά κίνητρα, για να κτυπήσουν το συντεχνιακό και προοδευτικό κίνημα στον τόπο μας. Η συντεχνία μας καταγγέλλει σ' ολο τον λαό την προκλητική και αντεθνική αυτή, ενέργεια των φανατικών και καλεί όλους να επαγρυπνούν για τη

διαφύλαξη της παλλαϊκής ενότητας που είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για τη δικαίωση όλων των αγώνων μας".

10.10.1958: Η ζωή ενός ανδρογύνου απειλήθηκε από ανθρώπους που θέλουν να ονομάζονται Έλληνες πατριώτες, αλλά τυφλωμένοι από κομματικό μίσος και φανατισμό, εξυπηρετούν τις σκοτεινές δυνάμεις της διχόνοιας και διάσπασης του Κυπριακού λαού και της διαίωνισης του αποικιακού κεθστώτος.

Αυτή τη φορά ο στόχος των άνανδρων μασκοφόρων που γράφουν στα παλιά τους τα παπούτσια και τον Εθνάρχη με τις εκκλήσεις του και τα συμφέροντα του πολυβασανισμένου λαού μας, ήταν το συντεχνιακό στέλεχος στο Βασίλι Αμμοχώστου, ο γνωστός στην περιοχή πατριώτης Μιχάλης Μαλακτού, **42** χρόνων και πατέρας τεσσάρων ανηλίκων παιδιών, από **10** ως **11 1/2** χρόνων

Ήταν βράδυ του περασμένου Σαββάτου, όταν έξη μασκοφόροι, δυο από τους οποίους έφεραν πιστόλια και οι άλλοι ρόπαλα, όρμησαν με αλαλαγαμούς "ααα, ούουου" (παραδειγματισμένοι ασφαλώς παό ασγγλους στυγατιώτες) μέσα στο σπίτι του Μαλακτού, δυο άλλοι μασκοφόροι φρουρούσαν την είσοδο, εκείνη τη στιγμή ο Μιχάλης η γυναίκα του Αγγελού, τα παιδιά του και η κουνιάδα του Μαρικού κάθονταν στο τραπέζι για το δείπνο.

Ο Μιχάλης σηκώθηκε και με ψυχραιμία ρώτησε τους μασκοφόρους τι τους έκαμε και ήθελαν να τον σκοτώσουν. Οι μασκοφόροι όμως προχώρησαν κατά πάνω του, ενώ η γυναίκα του και τα παιδιά του μπήκαν μπροστά για να τον προστατεύσουν, φωνάζοντας "τι σας έκανε ο άνδρας μου", "μη σκοτώσετε τον μπαμπά μας". Δεν συγκινήθηκαν όμως οι άνανδροι επιδρομείς και κτύπησαν την Αγγελού με τα ρόπαλα, για να ανοίξουν τον δρόμο τους. Ο Μιχάλης στο μεταξύ μπήκε στην κουζίνα και κλειδώθηκε, αλλά οι μασκοφόροι παραβίασαν την πόρτα και ένας εκτελώντας τη διαταγή "παίξτε τον ρε" έριξε κατά του Μαλακτού ένα

πυροβολισμό. Η σφαίρα διέτρησε τον αριστερό βραχίονα και σφηνώθηκε στον δεξιό του ώμο.

Οι μασκοφόροι βγήκαν ύστερα έξω από το σπίτι και πίσω τους βγήκε η Αγγελού ζητώντας βοήθεια, ένας όμως μασκοφόρος διέταξε: "Παίξτε την τζιαι τούτην" οπότε η τραγική σύζυγος αναγκάστηκε να επιστρέψει και ν' ακλειστεί στο σπίτι της.

Αργότερα ο Μιχάλης και η σύζυγος του μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο της πόλης μας. Στην Αγγελού δόθηκαν πρώτες βοήθειες και την άφησαν να φύγει ενώ ο σύζυγος της κρατήθηκε στο νοσοκομείο.

Χθες συγγενείς του θύματος συνοδευόμενοι από τον Επαρχιακό Γραμματέα του Τμηματικού Συμβουλίου της ΠΕΟ κ. Μελή Λαμπρία επισκέφθηκαν τον Πρόεδρο του ΕΑΕΜ Αμμοχώστου κ. Κ. Χ"Ιωάννου προς τον οποίον εξέθεσαν το θλιβερό επεισόδιο και ζήτησαν τη μεσολάβηση του για να τεθεί τέρμα στην ολέθρια αυτή τακτική. Ο κ. Χ"Ιωάννου δήλωσε ότι ανησυχεί πάντοτε απ' αυτές τις ενέργειες και υποσχέθηκε να συμβάλει για την αποφυγή παρόμοιων επεισοδίων.

Εξ άλλου σήμερα (χθες) η Αγγελού μαζί με άλλους συγχωριανούς της εξέθεσαν τα γεγονότα στον Χωρεπίσκοπο Σαλαμίνας στη Λευκωσία και αυτός εξεφράσθη ως εξής: "Πολλές φορές είπα ότι αυτά τα πράγματα είναι τελείως αντίθετα προς τις διακηρύξεις του Αρχιεπισκόπου, σκέφτομαι αυτά τα παιδιά και τα άλλα ορφανά. Ο,τι μου είπατε θα τα αναφέρω στον Εθναρχεύοντα γιατί μόνο στο διαμέρισμά σας γίνονται αυτά τα πράγματα".

Ο Μιχάλης ήταν τακτικό στέλεχος της Αριστεράς και όλοι γενικά στο χωριό τον εκτιμούσαν. Κανένας, ως τα σήμερα, δεν εξεφράσθη εναντίον του. Ήταν επιπλοποιός. Ήταν όλοι, δεξιοί και αριστεροί, έκαμναν κοντά του τα έπιπλά τους".

25.11.1958: Κάτω από τον τίτλο "φανατικά στοιχεία της δεξιάς επιτέθηκαν με ρόπαλα και τραυμάτισαν οπαδούς της αριστεράς στην Αχνα ενώ επρόκειτο να εκλέξουν επιτροπή της Σ.Π.Εταιρείας"

γράφει σε ανταπόκριση από την Αμμόχωστο:

"Επεισόδια ολότελα απαράδεκτα, ιδιαίτερα σήμερα που το ζήτημά μας συζητείται στον ΟΗΕ, συνέβησαν χθες στο χωριό Αχνα. Ο τυφλός κομματισμός οδήγησε μια ομάδα δεξιών σε εκδηλώσεις και πράξεις τέτοιες που κάθε τίμιος πατριώτης δεν μπορεί παρά να τις καταδικάζει με τον πιο έντονο τρόπο.

Για καθαρούς κομματικούς σκοπούς ζήτησαν τα φανατικά αυτά δεξιά στοιχεία να επιβληθούν με τη μέθοδο της τρομοκρατίας χρησιμοποιώντας, ρόπαλα σε βάρος ανύποπτων γεγονότων και νέων.

Τα θλιβερά για ολόκληρο τον λαό μας γενικά, γεγονότα, εκτυλίχθηκαν ως εξής:

Χθες επρόκειτο να γίνουν εκλογές για ανάδειξη επιτροπής της ΣΠΕ. Το πρωί συγκεντρώθηκαν στο σχολείο οι κάτοικοι που δικαιούνταν ψήφου κι' ετοιμάζονταν ν' αψηφίσουν, στο μεταξύ από το πρωί άρχισαν μερικά δεξιά στοιχεία να προκαλούν. Μόλις άρχισε η ψηφοφορία **30** περίπου στοιχεία άρπαξαν ρόπαλα από κάπου κοντά στο σχολείο (πράγμα που δείχνει πως όλα τα είχαν προετοιμάσει) και επετέθησαν εναντίον των ψηφοφόρων.

Από την επίθεση των φανατικών ροπαλοφόρων τραυματίστηκαν αρκετά πρόσωπα. Μεταξύ των τραυματισθέντων, είναι οι Αναστάσης Τσιαπούλας, **60** χρόνων, οι αδελφοί Νεόφυτος και Λάμπρος Χριστοφόρου, **48** και **53** χρόνων, και οι νεαροί Φρίξος Παπαδόπουλος και Δημήτρης Αρχαίος.

Στην εκλογή προβλήθηκαν δύο συνδυασμοί ήταν δε καταφανές ότι θα επικρατούσε ο συνδυασμός της αριστεράς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι και στην περίπτωση που αντιμετωπίζαμε τις επιθέσεις Τούρκων στο ίδιο χωριό φανατικά στοιχεία, επετέθησαν της πολιτοφυλακής της αριστεράς και πυροβόλησαν τον Ανδρέα Αχνιώτη".

12.12.58: Νέα κρούσματα κομματικού φανατισμού και θλιβερών επεισοδίων ακολούθησαν δυστυχώς τις

συστάσεις του Εθνάρχη και του Εθναρχεύοντος, που τονίζουν ότι οι προστριβές και διχόνοιες και οι χειροδικίες, εναντίον Ελλήνων αδελφών οδηγούν σε ολέθρια αποτελέσματα.

Από τη Μηλιά της επαρχίας Αμμοχώστου καταγγέλλεται ότι δεξιοί, μερικά φανατικά στοιχεία παρά τη διακήρυξη του τοπικού ΕΑΕΜ ότι διαφωνεί με τις παρακλήσεις, και δεν τρέφει μίσος εναντίον της Αριστεράς, ανέκοψαν και κακοποίησαν τον αριστερό Ανδρέα Κωνσταντίνου και τον απείλησαν τελικά ότι αν το δημοσιεύσει θα τον σκοτώσουν.

Αυτό έγινε πριν μερικές εβδομάδες αναφέρει ο ανταποκριτής μας.

Δυστυχώς προσθέτουν οι πληροφορίες μας, δεν επεδείχθη από την ηγεσία της δεξιάς το ανάλογο ενδιαφέρον για την εξέταση αυτού του επεισοδίου και φυσικά δεν πάρθηκαν από κοινού τα κατάλληλα μέτρα στερέωσης της εθνικής ενότητας, κι έτσι σημειώθηκε νέο κρούσμα στις **7.12.58** με θύματα τρεις οπαδούς της Αριστεράς που αντιμετώπισαν προκλήσεις δεξιών στοιχείων και κακοποιήθηκαν, ένας από τους πιο σοβαρούς κατοίκους της Μηλιάς, ο Γ. Κολόμβος και άλλοι φρόντισαν με όλη την ψυχραιμία να μη εμπλακούν στην πρόκληση. Οι κάτοικοι της Μηλιάς συμπληρώνει η είδηση μας, δοκίμασαν και πάλιν την αηδία και την απογοήτευσιν όταν πληροφορήθηκαν τις νέες κομματικές επιδρομικές ενέργειες.

Εξ άλλου προψές στο ίδιο χωριό, άγνωστοι λιθοβόλησαν το σπίτι του Αντώνη Κάγκου, αριστερών φρονημάτων που βρίσκεται απέναντι στον θρησκευτικό Σύλλογο.

Κατά θετικές πληροφορίες μας εκδηλώθηκαν τελευταία κρούσματα κακοποίησης μαθητών με δημοκρατικές αντιλήψεις. Τόσο στο Π. Γυμνάσιο όσο και στη σχολή οι Σαμουήλ, στις **27.11.58** λέγει η πληροφορία μας, φανατικοί μαθητές της σχολής Σαμουήλ δεξιών φρονημάτων, ξυλοκόπησαν συμμαθητές που αρνήθηκαν να υπογράψουν "πρωτόκολλο" αποκήρυξης της μαθητικής οργάνωσης, ΠΕΟΜ. Κάτι

ανάλογο συνέβη τελευταία και με μαθητή του Παγκ. Γυμνασίου Δημοκρατικών από φανατικά στοιχεία μπροστά σε άλλους μαθητές.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι τέτοιες ενέργειες προκαλούν οδυνηρή εντύπωση στον μαθητικό κόσμο, στους καθηγητές και στο σύνολο του ελληνικού Κυπριακού λαού, που γνωιάζεται να περιφρουρήσει την εθνική αξιοπρέπεια. Και φυσικά πιστεύουμε ότι οι εφορείες, οι καθηγητικοί σύλλογοι, όπως και οι σύλλογοι γονέων δεν θα παραλείψουν να επιληφθούν τέτοιων θλιβρών γεγονότων"

28.12.58: Δραματικά γεγονότα συνέβησαν και πάλι στη Μηλιά ως εξής:

"Ήταν **5** περίπου μετά το μεσημέρι της Παρασκευής, όταν ένας φανατικός νεαρός δεξιός άρχισε να βρίζει τον γέρο Αντώνη Καραντώνη, που έμπαινε στο καφενείο του Αντώνη Χρυσσοστόμου, το μόνο σχεδόν καφενείο όπου συχνάζουν οι αριστεροί του χωριού. Ο γέρο Αντώνης επέτιμησε τον νεαρό και άμέσως δεκάδες τραμπούκοι της δεξιάς οπλισμένοι με κούσπους, ξινάρια, λιβέρια, ρόπαλα και μαχαίρια κλπ όρμησαν εναντίον του κανενείου, όπου εκείνη τη στιγμή βρισκόνταν **20** περίπου πρόσωπα. Ταυτόχρονα ένοπλοι μασκοφόροι φρουρούσαν σ' όλους τους δρόμους που οδηγούσαν προς το καφενείο.

Οι τραμπούκοι διέταξαν το κλείσιμο του καφενείου, προτού όμως αυτό κλείσει, άρχισαν να καταστρέφουν ό,τι εύρισκαν, μπροστά τους. Μερικοί άλλοι συνετοί δεξιόφρονες που ήταν στο καφενείο προσπάθησαν στην αρχή να τους αποτρέψουν, ύστερα όμως μπροστά στη μανία των τραμπούκων εγκατέλειψαν την προσπάθεια τους. Οι Αριστεροί έφυγαν από τις πίσω πόρτες για να αποφευχθεί συμπλοκή που ίσως να την επιζητούσαν οι ένοπλοι μασκοφόροι για να επέμβουν κι αυτοί και να χρησιμοποιήσουν τα όπλα τους χύνοντας αδελφικό αίμα, στο καφενείο έμενε μόνο η σύζυγος του καφετζή Παρασκευού με τον μικρό της γιο.

Οι τραμπούκοι δεν σεβάστηκαν τίποτε. Κατέστρεψαν όλες τις πόρτες και τα παράθυρα, το ψυγείο, δυο λουξ, το ράδιο, τις καρέκλες, τα ποτήρια και τα αρμαράκια, ύστερα έσπασαν τις πόρτες του σπιτιού του Καραντώνη που είναι αμέσως πίσω από το καφενείο και κατέστρεψαν μερικές πολυθρόνες. Κατέστρεψαν επίσης **12** ποδήλατα, που τα πέταξαν στον δρόμο, όπως και την ταπέλλα της συντεχνίας οικοδόμων, που το οίκημα της είναι δίπλα στο καφενείο. Οι τραμπούκοι κακοποίησαν τον Χρυσόστομο Ηρωα, **55** χρόνων και αφαίρεσαν τον σάκκο από τον Γεώργιο Σάββα, **22** χρόνων".